

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 1.4.2008
KOM(2008) 169 wersja ostateczna

**KOMUNIKAT KOMISJI DLA RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO**

Strategia dotycząca rozwoju Unii Celnej

KOMUNIKAT KOMISJI DLA RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO

Strategia dotycząca rozwoju Unii Celnej

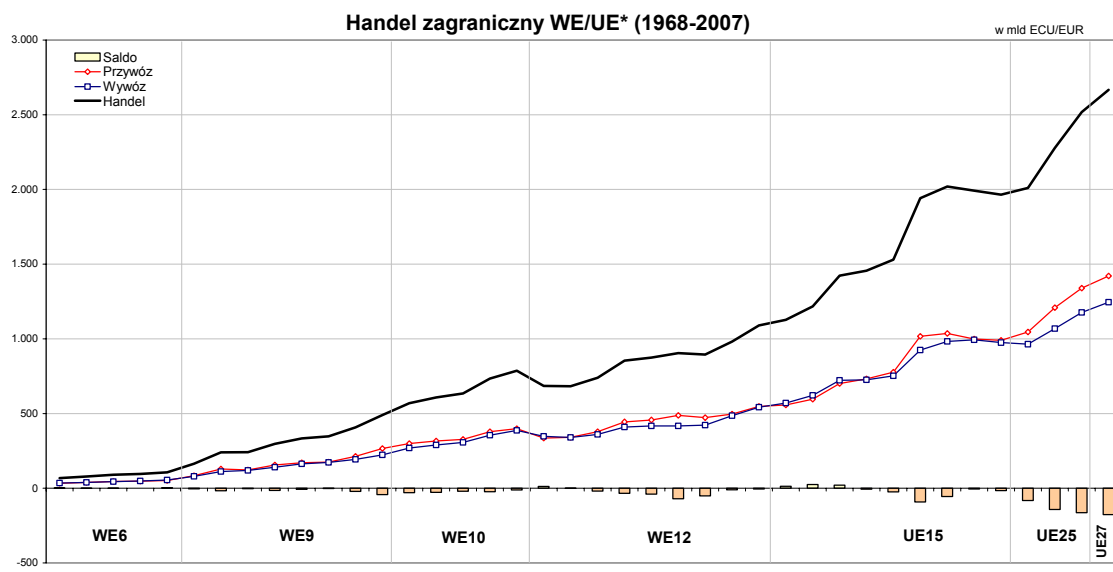
1. WPROWADZENIE

Unia Celna Unii Europejskiej (UE), która 1 lipca 2008 r. będzie obchodzić swoje czterdziestolecie, stanowi fundament Wspólnoty Europejskiej. Od czasu swojego powstania Unia Celna rozrosła się liczebnie – z 6 do 27 członków - i rozwinęła się w jednolity rynek . Dzięki ułatwieniu handlu wewnętrznego pomiędzy krajami Unii jak również handlu zagranicznego z krajami trzecimi Unia Celna przyczyniła się do dobrobytu w Europie.

Komisja, wspólnie z państwami członkowskimi, dokonała poważnego przeglądu roli ceł. Wyniki tego przeglądu zostały omówione na szczeblu kierowniczym z organami administracji celnej państw członkowskich. Panuje powszechna zgoda co do faktu, że należy ulepszyć metody pracy i że konieczne jest również zwiększenie ogólnej koordynacji. Dlatego też bardzo ważną kwestią jest zapewnienie poparcia politycznego dla strategii zarysowanej w niniejszym komunikacie.

Współczesne służby celne działają w szybko zmieniającym się środowisku: muszą reagować na zmiany wzorców produkcji i konsumpcji, wzrost handlu międzynarodowego, globalne zagrożenia takie jak terroryzm, przestępczość zorganizowana i zmiany klimatyczne oraz nowe zagrożenia jak np. handel towarami niebezpiecznymi.

Organy celne UE odgrywają niezwykle istotną rolę - ich zadaniem jest utrzymywanie stałej równowagi pomiędzy potrzebą ochrony społeczeństwa a ułatwieniami dla handlu poprzez kontrolowanie łańcucha dostaw na granicach zewnętrznych i na terytorium UE. Służby celne dysponują informacjami o wszystkich przepływach towarów przywożonych do UE lub wywożonych z jej terytorium oraz zaawansowanymi systemami i metodami służącymi do kontrolowania wszystkich rodzajów towarów. Przez granice zewnętrzne Unii Europejskiej przepływają ogromne ilości towarów.

* Handel zagraniczny WE6 (1968-1972), WE9 (1973-1980), WE10 (1981-1985), WE12 (1986-1994), UE15 (1995-2003), UE25 (2004-2006), UE27 (2007).

** Dane szacunkowe na podstawie 11 miesięcy 2007 roku oraz udziału handlu w miesiącu grudniu 2006 r. w handlu w 2006 roku.

Źródła: MFW (Direction of Trade Statistics) 1968-2006; Eurostat (Comext, procedura statystyczna 4) 2007.

W 2006 r. złożono ok. 173 milionów zgłoszeń celnych¹. Zarządzanie wielkimi przepływami towarów w taki sposób, aby nie dopuścić do poważnych zatorów, nadużyć oraz do niepożądanych lub nielegalnych przepływów, wymaga bardzo wysokiej sprawności ze strony organów celnych.

Aby umożliwić służbom celnym dalsze wywiązywanie się z ich roli w tym pełnym wyzwaniu środowisku, zainicjowana została ambitna reforma. Po pierwsze, następuje modernizacja ramy prawnych dzięki mającej wkrótce nastąpić publikacji zmodernizowanego kodeksu celnego², który został niedawno przyjęty. Po drugie, wdrażana jest decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady dotycząca wprowadzenia *ogólnoeuropejskiego systemu elektronicznej obsługi celnej*³, to znaczy wyeliminowania papierowej formy dokumentów w sektorach ceł i handlu, w celu stworzenia kanału sprawnej komunikacji łączącego wszystkie urzędy celne we Wspólnocie, organy celne i inne organy administracji publicznej działające na granicach oraz organy administracji publicznej i przedsiębiorstwa handlowe.

Niniejszy komunikat ma na celu uzupełnienie procesu reform o dodatkowy element, który jest związany z przyszłą **organizacją i zasobami ludzkimi** administracji celnej. Komunikat ten proponuje koncepcję wszechstronnego, długoterminowego rozwoju w oparciu o odnowione cele strategiczne dotyczące służb celnych. Przedstawione w nim zalecenia obejmują modernizację metod pracy, rozwój kompetencji pracowników oraz realokację zasobów w skuteczny i wydajny sposób.

Dzięki temu finalnemu elementowi procesu reform służby celne będą w stanie dotrzymać kroku rozwojowi handlu międzynarodowego, co pozwoli im pełnić dalej ochronną rolę, której

¹ Wartość przywozów i wywozów w 2006 r. przekroczyła 2 500 miliarda euro.

² Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (Zmodernizowany Kodeks Celny), COM(2005)608 z 5.12.2005 oraz wspólne stanowisko Rady, Dz.U. C 298E z 11.12.2007, s. 1.

³ Decyzja 70/2008/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, Dz.U. L 23 z 26.1.2008, s. 21.

oczekują od służb celnych obywatele, przedsiębiorstwa i rządy, przyczyniając się jednocześnie do konkurencyjności gospodarczej UE.

2. KLUCZOWA ROLA SŁUŻB CELNYCH

Stworzenie jednolitego rynku oznaczało zniesienie wszystkich formalności celnych na granicach pomiędzy państwami członkowskimi. Krajowe organy celne stały się odpowiedzialne za ochronę granic zewnętrznych w zakresie przepływów towarów, stając się tym samym jedyną zaporą ogniową chroniącą swobodny przepływ towarów w ramach jednolitego rynku przed międzynarodowym handlem nielegalnymi lub niebezpiecznymi towarami.

Krajowe organy celne ponoszą również część odpowiedzialności za ochronę interesów finansowych Wspólnoty i wywiązują się z tego zadania bardzo skutecznie, o czym świadczy 15 % udział ceł przywozowych w łącznych dochodach budżetowych Wspólnoty (udział ten odpowiada kwocie ok. 17 mld euro rocznie).

Warunki handlu międzynarodowego zmieniły się od czasu stworzenia jednolitego rynku w 1993 r.: źródłem zaopatrzenia w towary i surowce są w coraz większym stopniu odległe regiony świata, a nowe koncepcje logistyczne takie jak dostawa na czas zwiększają oczekiwania podmiotów gospodarczych co do ograniczania formalności związanych z kontrolą celną. Służby celne mają także do czynienia z coraz bardziej wyrafinowanymi metodami działania organizacji terrorystycznych i przestępczych.

Dzięki swojej **fundamentalnej** roli organy celne UE, działając w bliskiej współpracy z innymi organami, mogą:

- wspierać legalną wymianę handlową i umacniać konkurencję;
- zapewniać prawidłowe wnoszenie ceł i podatków;
- zwalczać handel towarami podrabianymi i pirackimi;
- wspierać walkę z innymi oszustwami, przestępczością zorganizowaną, narkotykami i terroryzmem poprzez przetwarzanie informacji, odnajdywanie zmian w strukturze handlu oraz dokonywanie ocen ryzyka w celu wykrywania oszustw, działań terrorystycznych i innej nielegalnej działalności;
- wdrażać środki polityki handlowej (np. preferencyjne umowy handlowe, kontyngenty i środki antydumpingowe);
- chronić środowisko naturalne i obywateli przed wszelkiego typu towarami niebezpiecznymi.

3. DOSTOSOWANIE SIĘ DO ZMIENNEGO I PEŁNEGO WYZWAŃ ŚRODOWISKA

Działając w szybko zmieniającym się i pełnym wyzwań środowisku, organy celne muszą być w stanie utrzymać niezwykle wysoki poziom usług, które świadczą obecnie na rzecz obywateli i podmiotów gospodarczych w UE.

Proces modernizacji i uproszczenia ram prawnych oraz otoczenia technologicznego służb celnych rozpoczął się kilka lat temu, wraz z istotną zmianą Wspólnotowego Kodeksu Celnego⁴ (przyjętą w 2005 r.), która umożliwiła organom celnym UE wprowadzenie bardzo wysokich - jednych z najwyższych na świecie - wymogów w zakresie bezpieczeństwa, które nie zakłócały jednocześnie legalnej wymiany handlowej. Pełne wdrożenie tej zmiany jest planowane do połowy 2009 r.

W pełni wdrożony Zmodernizowany Kodeks Celny wprowadzi niezbędne uproszczenia, które ulepszą i przyspieszą działanie sektora celnego i przebieg handlu oraz obniżą koszty.

Dzięki decyzji dotyczącej elektronicznego systemu obsługi celnej osiągnięto już znaczący postęp w łączeniu systemów informacyjno-komunikacyjnych krajowych służb celnych, na którym skorzystają zarówno same służby celne jak i sektor handlu. Ogólnoeuropejska elektroniczna obsługa celna, która wychodzi naprzeciw potrzebom nowoczesnej logistyki, zwiększy konkurencyjność przedsiębiorstw działających w Europie, zmniejszy koszty przestrzegania przepisów oraz poprawi stan bezpieczeństwa na granicach UE.

Wniosek⁵ zmieniający postanowienia dotyczące wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych⁶ usprawni i ulepszy obecne systemy informatyczne oraz zwiększy możliwości zwalczania oszustw w sektorze celnym.

Są to ważne postępy prawne i technologiczne, dzięki którym służby celne będą lepiej przygotowane zarówno w bliskim jak i w średnim horyzoncie czasowym.

Konieczne jest jednak przyjęcie **jeszcze szerszej perspektywy czasowej** i ustalenie **ram strategicznych** w celu zmodernizowania metod pracy służb celnych oraz odpowiednie przypisanie zasobów zgodnie z tymi ramami, działając w sposób skoordynowany.

4. RAMY STRATEGICZNE

Nadrzędnym celem jest utrzymanie fundamentalnej roli służb celnych jako nowoczesnego, otwartego partnera współpracującego z sektorem handlu, dbającego o interesy podatkowe, bezpieczeństwo i ochronę Wspólnoty, współpracującego z innymi organami administracji rządowej, przygotowanego do działania w sytuacjach kryzysowych i do nowych wyzwań związanych z porządkiem publicznym. W tym celu służby celne UE muszą realizować wspólne cele strategiczne.

Wspólne Cele Strategiczne

- **Ochrona:** *chronienie społeczeństwa i interesów finansowych Wspólnoty poprzez:*

1. zapewnianie prawidłowego i sprawnego pobierania opłat celnych i podatków;

---

⁴ Rozporządzenie (WE) nr 648/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny, Dz.U. L 117 z 4.5.2005, s.13.

⁵ Wniosek dotyczący zmiany rozporządzenia Rady (WE) 515/97/EWG z dnia 13 marca 1997 r. w sprawie wzajemnej pomocy między organami administracyjnymi państw członkowskich i współpracy między państwami członkowskimi a Komisją w celu zapewnienia prawidłowego stosowania przepisów prawa celnego i rolnego (COM(2006) 866 z 22.12.2006).

⁶ *Postanowienia umów dotyczących wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych zawartych pomiędzy UE a krajami trzecimi.*

2. stosowanie skutecznych środków zapobiegających przepływowi towarów nielegalnych i towarów objętych zakazami lub ograniczeniami przywozu;
3. dalsze opracowywanie skutecznych ocen ryzyka, które przyczyniają się do zwalczania terroryzmu i działalności przestępczej, w tym handlu narkotykami, towarami podrabianymi i pirackimi;
4. zapobieganie oszustwom i nadużyciom związanym z prawem celnym, ich wykrywanie oraz śledzenie i ściganie na poziomie krajowym;
5. korzystanie z wzajemnej pomocy administracyjnej w celu zapewnienia prawidłowego stosowania prawa w sprawach celnych i rolnych.

• **Konkurencyjność:** *przyczynianie się do konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw poprzez:*

1. modernizację środowiska i metod pracy służb celnych (np. poprzez uwzględnienie podejść systemowych, większe zharmonizowanie metod pracy itp.);
2. eliminowanie papierowej formy dokumentów celnych (stworzenie systemu elektronicznej obsługi celnej); oraz
3. przyjęcie proaktywnego podejścia wobec norm poprzez aprobowanie, w stosownych przypadkach, norm międzynarodowych takich jak normy Światowej Organizacji Celnej i poprzez opracowywanie nowych norm UE, które mogłyby służyć jako światowe normy modelowe.

• **Ułatwienia:** *wprowadzanie dalszych ułatwień dla legalnej wymiany handlowej poprzez:*

1. projektowanie i ulepszanie systemów kontroli, dzięki którym ingerencja w przepływ towarów oraz obciążenia administracyjne osiągną minimalny poziom wymagany w związku z realizacją innych celów polityki dotyczących porządku publicznego i wymogów bezpieczeństwa oraz poprzez
2. stosowanie ułatwień dla legalnie działających podmiotów gospodarczych w celu zmniejszenia kosztów przestrzegania prawa.

• **Kontrola:** *kontrolowanie łańcuchów dostaw stosowanych do międzynarodowych przepływów towarów i zarządzanie nimi poprzez:*

1. ulepszenie i wzmocnienie skutecznych kontroli w optymalnym punkcie łańcucha dostaw (na granicy lub na terytorium UE);
2. prawidłowe i spójne stosowanie prawodawstwa wspólnotowego i ustawodawstwa krajowego w zakresie kontroli towarów i ich przepływu;
3. doskonalenie skutecznego i systematycznego przekazywania informacji o zagrożeniach;
4. rozważenie możliwości dzielenia się informacjami z głównymi partnerami handlowymi w celu stworzenia całościowego systemu kontroli i zarządzania łańcuchem dostaw.

- **Współpraca:** *utrzymanie, rozwój i poprawa dobrej współpracy pomiędzy organami celnymi państw członkowskich, pomiędzy organami celnymi a innymi organami administracji państwowej oraz pomiędzy służbą celną a sektorem przedsiębiorstw poprzez:*

1. pogłębianie dotychczasowej współpracy w zakresie cel:
2. koordynowanie działań mających na celu ochronę interesów finansowych Wspólnoty;
3. przejmowanie inicjatywy przy opracowywaniu mechanizmów służących do ścisłej koordynacji z innymi organami służby granicznej (punkt kompleksowej obsługi);
4. udoskonalenie metod współpracy i konsultacji z sektorem przedsiębiorstw;
5. wzmocnianie międzynarodowej współpracy **lub wzajemnej pomocy administracyjnej** w kwestiach celnych poprzez odpowiednie umowy z krajami trzecimi oraz większy udział w międzynarodowych forach odpowiedzialnych za prawo międzynarodowe i decyzje wspólnoty międzynarodowej (takie jak embargo, umowy dotyczące ochrony środowiska, umowy dotyczące praw własności intelektualnej itp.).

- *... oraz wspólne podejście do opracowywania nowych metod pracy i nowych kompetencji:*

Aby móc zrealizować te cele strategiczne, konieczne jest opracowanie podejścia służącego dalszemu dostosowaniu i ulepszaniu wspólnych metod pracy w odniesieniu do cel. **Utrzymanie skuteczności i wydajności służb celnych będzie możliwe tylko dzięki stałemu rozwojowi i strategicznym inwestycjom w umiejętności, kompetencje i zasoby.** Strategia przedstawiona w niniejszym komunikacie oferuje uporządkowane podejście, które pozwoli na dokonanie zmian w sposób **skoordynowany i zharmonizowany we wszystkich 27 państwach członkowskich.**

5. KONIECZNOŚĆ STWORZENIA RAM STRATEGICZNYCH

Polityczne poparcie ze strony państw członkowskich ma ogromne znaczenie dla osiągnięcia opisanych powyżej celów. Przed przygotowaniem - w bliskiej współpracy z państwami członkowskimi - planu strategicznego (przedstawiającego w ogólnym zarysie strategię) oraz kompleksowego planu jego wdrożenia (stanowiącego narzędzie szczegółowego planowania wszystkich działań i projektów koniecznych do wprowadzenia w życie planu strategicznego) Komisja musi upewnić się, że Rada podziela przedstawione powyżej wspólne cele strategiczne oraz popiera opracowanie wspólnego podejścia.

W oparciu o doświadczenia z wdrażania decyzji dotyczącej elektronicznego systemu obsługi celnej, zgodnie z którą wieloletni plan strategiczny stanowił podstawę własnego planowania zasobów dla wszystkich zainteresowanych stron (Komisji, państw członkowskich i podmiotów gospodarczych), Komisja proponuje przyjęcie podobnej strategii w celu zagwarantowania skoordynowanego i jednolitego wdrażania wspólnych celów strategicznych, o których mowa powyżej.

6. WNIOSK

Komisja wzywa Radę do:

- zatwierdzenia powyższych ram strategicznych;
- wsparcia działań mających na celu zapewnienie, że wszystkie systemy wymiany danych oraz bazy danych, w tym te poświęcone walce z oszustwami, będą interoperacyjne i mogą być wykorzystywane w sposób wzajemnie się uzupełniający;
- zlecenia Komisji przygotowania odpowiedniego planu strategicznego i kompleksowego planu jego wdrożenia we współpracy z państwami członkowskimi w ramach Grupy ds. Polityki Celnej; oraz
- zaznaczenia, że przedstawiona strategia, uzupełniająca dotychczasowe inicjatywy, powinna zawierać jasne wytyczne dla służb celnych na lata 2013-2019.